

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXVI. (20)

No. (Štev.) 34

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

24. avgusta 1967

Slovenska kri znova za interese partije

Osnovno načelo zgrajenega komunista je, da je zanj partija vse. Ne starši, ne bratje, ne sestre, ne domovina, za pravega komunista je samo partija tista, ki ji mora služiti z vsemi svojimi sposobnostmi.

To načelo so komunisti potrjevali tudi v Sloveniji in ga priznavajo še danes. Po njem se tudi ravna. Ni bila v korist slovenskega naroda krvava revolucija med okupacijo, ki je zahtevala toliko človeških žrtev, ki je povzročila toliko gorja, trpljenja, krivic. Bila je pa v korist komunistične partije, da si je lahko z nasiljem, s požigi, ropi, umori utirala pot do oblasti. In v zadnjih dva in dvajsetih letih vse komunistično delovanje v Sloveniji na vseh področjih tudi ni bilo v korist Slovencev, pač pa komunistični partiji za spopolnjevanje svojega sistema.

Da komunisti vedno in povsod zasledujejo samo svoje partijske koristi, je postalo posebno očitno tudi ob zadnjem oboroženem spopadu med Izraelom in arabskimi državami. Ves svet je vedel, da bo do njega moralo priti, ker je egiptovski zanešenjak s svojim izzivanjem stvari gnil na tako ostrino, da je moralo priti do tega, kar se je potem zgodilo.

Koristi slovenskega naroda so narekivale strogo nevtralnost. Tako politiko je narekovala že zdrava pamet. Komunisti je niso poslušali, ker so korist partije in svetovnega komunizma narekovali, da mora biti Jugoslavija na strani komunističnega bloka. Zato je Tito naravnost pohitel, da je že ob prvih strelah vsemu svetu na ves glas oznanjal, da je Jugoslavija na strani Arabcev ter da „obsoja izraelskega agresorja“. Malo ali nič ga ni brigalo, da je s tem državo in narode spravil v nevarnost, ki lahko nastane iz take odločitve.

Pa gre Tito s svojo partijo v oškodovanju koristi tako slovenskega naroda, kakor ostalih narodov v državi še dalje. Med tem, ko je doma huda gospodarska kriza, ko je vse gospodarstvo v zastoj, ko se industrijski izdelki kopičijo po skladiščih in vrednost njihovih zalog že presega štiri tisoč milijard dinarjev, ko je nezaposlenost vedno večja ter morajo sedaj odhajati v tujino na delo celo visokokvalificirane moči — po uradnih podatkih je iz Jugoslavije v let. poletju samo v Zahodni Nemčiji nad 97.000 delavcev — komunistična partija kar naprej organizira po vsej državi nabiralne akcije za „žrtve agresije“. Sedaj zbirajo za žrtve že kar dveh „agresorjev“. V Vietnamu ameriškega, na Bližnjem vzhodu pa izraelskega.

Vse te akcije so navidezno prostovoljnega značaja. Pa ni tako. Vse datjave so prisiljene. Nič ne nikogar ne vpraša, ali bo kaj dal. Enostavno vzamejo mu, odtegnejo od plače.

Za zbiranje pomoči tako za žrtve „ameriške“, kakor „izraelske agresije“, obstojajo posebni odbori, ki so po republikah povezani v Koordinacijski odbor, nazadnje pa še v Beogradu za vso državo.

Tako je n. pr. Koordinacijski odbor za pomoč ljudstvu v Vietnamu v njegovem boju proti „ameriški agresiji“ dne 29. julija t. l. odposlal iz Beograda z letalom v Hanoi 140 kompletov krvne plazme, zbrane v Sloveniji in Makedoniji. Takoj za tem je sledila 21. pošiljka z ladjo v pristanišče Haifong z 222 zaboji, težkimi 15.000 kg. V njih so bila zdravila, medicinska oprema, razni instrumenti in razne tkanine. Skupna vrednost samo te pošiljke je znašala okoli 150 milijonov dinarjev.

V arabske države, zlasti Naserju v Egipt, so iz Jugoslavije pošiljali pomoč v krvni plazmi, zdravilih, medicinski opremi, hrani vseh vrst, obleki, odevih, šotorih in najrazličnejših drugih potrebščin z letali in ladjami. Letalskih pošiljk je bilo toliko, da so govorili celo o letalskem mostu med Beogradom in Kairo. Po podatkih Koordinacijskega odbora v Ljubljani ter

KITAJSKO IZZIVANJE NA VOJNO

Poročila iz Kitajske se strinjajo v tem, da je ta azijski velikan neposredno pred izbruhom krvave državljanske vojne, ki bo potegnila v morijo in uničevanje na milijone in milijone ljudi.

Nemiri po posameznih provincah postajajo vedno pogostejši. Vanje posega že vojska na strani upornikov. Na ulice prihajajo že tanki, topovi in iz letal odmetavajo letake, s katerimi uporniki pozivajo ljudstvo, naj se dvigne proti Mao in njegovi kliki v Pekingu.

V zadnjem času so bili najbolj krvavi boji v večmilijonskem mestu Kantonu. Na strani upornikov je bil tudi del vojske. Vsi poizkusi predsednika vlade Ču En Laja, da bi dosegel mirno rešitev spornih vprašanj, so propadli. Zato je Mao poslal nad upornike nove oddelke vojske iz drugih krajev. Mao je izdal tudi proglas upornikom, naj se do 15. septembra predajo, sicer da jih bodo uničile oborožene sile.

Med tem, ko je država doma neposredno pred izbruhom državljanske vojne, se je njen položaj zelo poslabšal tudi s Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo. V britanski koloniji Hong Kong, ki je že 125 let pod Angleži, je v teku proces proti petim kitajskim komunističnim časnikarjem zaradi hujskanja množic na upor proti Angležem in za priključitev tega področja Kitajski. Komunistična vlada v Pekingu je objavila, da smatra Hong Kong za kitajsko področje in zahteva njegovo priključitev matični državi ter takojšen izpust zaprtih kitajskih časnikarjev. Angleži niso ugodili ne prvi, ne drugi zahtevi.

Pa tudi na Kitajskem so se sovražnosti proti Angležem v zadnjem času tako stopnjevale, da je nahujskana družal, takojimenovala rdeče straže, gonila množice ljudi v Pekingu proti angleškemu veleposlaništvu. Kitajski komunistični demonstranti so obkolili vsa poslopja angleškega veleposlaništva in generalnega konzulata ter z ulice grozili osebju in ga sramotili s psovki. Druhal je hotela vdreti na vrt veleposlaništva. Končno se ji je to tudi posrečilo. Ko je bila tam, so izgrezniki začeli poslopja polivati s petrolejem ter so jih končno zažgali. Nekatere zgradbe so objeli veliki plameni.

Iskanje politične rešitve na Bližnjem vzhodu

V ponedeljek 21. avgusta se je Tito na jahti Galeb vrnil v svojo razkošno letno residenco na Brionskih otokih. Nekaj časa bo počival, nato pa napravil bilanco svojih osemdesetih razgovorov v Kairu, Damasku in Bagdadu. Poročilo bo poslal predsednikom komunističnih držav v Vzhodni Evropi, v Moskvo ga bo odnesel sam. Verjetno ga bo dobil tudi Johnson. Tito je premeten in dobro ve, da v Beli hiši na take pozornosti ne pozabijo in jih vedno dobro nagrade. O tem ima dobre izkušnje z Amerikanci.

Rdečega križa Slovenije so za pomoč žrtvam „imperialistične agresije“ na Bližnjem vzhodu do 31. julija t. l. zbrali 1.267.549.51 novih din. To je skupen samo majhnih nabirk. Kje so pa ogromne datjave industrijskih obratov, trgovskih podjetij, občin, republike, odtegljaji od plač delavstva, javnega ter zasebnega nameščenstva! V sto in sto milijone gredo!

Komunisti so v pošiljanju pomoči Naserju šli tako daleč, da je pri zbiranju te pomoči mogoče govoriti že o ropanju. Kako naj drugače označimo dejstvo, da so po ljubljanskih bolnišnicah za Naserja pobrali skoro vse zaloge krvne plazme, in je ni bilo na razpolago za slovenske bolnike, za reševanje slovenskih življenj! Zato so bila vodstva zdravstvenih zavodov prisiljena, da so po listih in radiju pozivali ljudi, naj se prijavljajo za oddajanje krvi. stalne krvodajalce so pa predčasno pozvali, da so jim lahko odvzeli do ločene količine krvi. Ali ni potem razumljivo in povsem naravno, da je tako postopanje komunistov povzročilo

Pred poslaništvom stoječa policija ter vojska ni dovolila, da bi se mogli gasilci približati gorečim stavbam. V trenutku, ko pišemo to poročilo, požar še traja.

Zunanje ministrstvo v Londonu s svojim predstavništvom v Pekingu nima več nobene radijske zveze. Zadnje poročilo odpravnik poslov Donald Hopsana se je glasilo: „Vdrl so v prostore diplomatskega predstavništva“. Nato je ponovil še enkrat to sporočilo, zatem se je pa zveza med Londonom in Pekinom prekinila.

Velika je napetost tudi med Kitajci in Sovjeti zaradi zadnjih sovražnih dejanj proti sovjetskimi državljanom v pristanišču Dairen in v Pekingu. V pristanišču Dairen je nahujskana komunistična družal vdrla na sovjetsko trgovsko ladjo Svirks, jo zaplenila, pretepla posadko in jo sramotila, kapitana ladje so pa odpeljali na kopno ter ga vlačili po ulicah kot sramotilno bitje. V Pekingu so Maojevci vdrl v sovjetsko diplomatsko predstavništvo, uničevali pohištvo ter arhiv, na vrtu vse zažigali, diplomatskega osebja se pa tudi dejansko lotevali, ga suvali in na vse načine poniževali ter sramotili. Sami dogodki, ki so daleč prekoračili mejo, na kateri so diplomati, pred atomskim orožjem, se mogli reševati te zadeve, ker je namesto njih že govorilo orožje.

V atomski dobi pa celo tak mogočnjak, kot je sovjetska zveza, požira take velike kačice. V zaščito sovjetskega ugleda je na sovjetski strani najprej nastopil 12. t. m. predsednik vlade Kosišin s protestno noto predsedniku kitajske vlade Ču En Laju, v kateri je zahteval takojšno osvoboditev sovjetske ladje.

Kitajci so omenjeno sovjetsko ladjo sicer izpustili, niso pa prenehali s sovražnim zadržanjem in propagando proti Sovjetski zvezi. Zato je sovjetska vlada dne 21. t. m. poslala kit. komunistični vladi novo protestno noto. Z njo zahteva od kitajske vlade, naj nemudoma „preneha z nedopustnimi“ nastopi proti Sovjetski zvezi, ker da bo v nasprotnem primeru Sovjetska zveza prisiljena prekiniti diplomatske in trgovske zveze s komunistično Kitajsko.

Tito je navadno na mednarodnih konferencah, če potekajo tako, kakor si jih je zamišljal, zelo zgovoren. Tokrat je pa zelo malobeseden. Dekaz, da s svojimi načrti za ureditev odnosov med arabskimi državami in Izraelom ni uspel. Ali vsaj ne popolnoma.

Ko je Tito odhajal v Kairo, so listi vedeli povedati, da odhaja tja celo z ameriškim predlogom. Po prvih njegovih razgovorih z Naserjem, da bi Arabci pristali na sklenitev mirovne pogodbe z Izraelom, kateremu naj bi varovali nedotakljivost Združeni narodi, na

splošno ogorčenje ter so bili viden izraz tega razpoloženja raztreseni letaki po mestu z napisi „Zakaj slovenska kri za Arabce?“

V Svobodni Sloveniji smo že zapisali, da so Slovenci globoko socialno čuteč narod, ki rad pomaga, kjerkoli nastane za to potreba, kjer koli pride nad ljudi nesreča brez njihove krivde. Niso pa pripravljeni dajati pomoči za to, da bi se z njo na eni strani politično utrjeval domači komunistični nasilnik, na drugi strani pa, da bi bila v korist komunistični prevratnosti bodisi na Bližnjem vzhodu med Arabci ali v Vietnamu ali kjerkoli drugje na svetu.

Taka pomoč, ki jo sedaj od ljudi izsiljuje komunistična partija doma, ni v korist slovenskega naroda in njegove svobode, ampak samo v korist partije in svetovnega komunizma ter njegovega nasilniškega sistema.

Slovenska kri je tekla med revolucijo za koristi komunistične partije in slovenska kri mora danes otekati v tujino, da se komunistična partija ohranja na oblasti!

kar Naser ni pristal, je beograjska Borba vrgla v svet sporočilo, da Tito sploh ni odšel v Kairo s kakim predlogom.

Splošno mnenje je, da je bil tudi tokrat Tito polnomočenec Moskve. Sovjetski oblastniki hočejo urediti zadevo z Arabci. Z njimi imajo prevelike izdatke, investicije zanje so prevelike, ne prinašajo pa prav nobenih koristi. Na drugi strani pa Arabci sami sede na bogatih denarnih virih, ki jih sedaj še vedno ne izkoriščajo in čakajo samo na vojaško in gospodarsko pomoč iz Moskve. Tako ima Naser še vedno zaprt Sueški prekop, ostale arabske države pa ne prodajajo petroleja Zahodu.

Zato si je Tito po naročilu Moskve toliko prizadeval pri Naserju v Kairu, Noureddinu v Damasku v Siriji in Arefu v Bagdadu v Iraku, pri treh najbolj nepomirljivih predsednikih arabskih držav, ki še vedno sanjajo o maščevanju nad Izraelom ter se nočejo sprijazniti s kruto stvarnostjo poraza, da bi na kakršenkoli način spravil naprej zadevo z Izraelom.

Jasno je, da omenjeni arabski voditelji, ki so vsi pod sovjetskim vplivom, Titu niso surovo zavrnili njegovih predlogov za ureditev zadev z Izraelom. Niso jih pa tudi v celoti sprejeli. V toliko so Titu ugodili, da so ta vprašanja pustili odprta in da so ostala osnova za nadaljnje iskanje rešitve. Zato je tudi razumljivo, da je poročilo o Titovem poslanstvu med Arabci sestavljeno izredno previdno. Tudi Tito sam ni hotel kaj več povedati o svojih razgovorih kot to, da je „razumevanje“ med njim in arabskimi državami, da bi našli „politično rešitev“ za sedanjo krizo, da bodo pa več odkrili in povedali naslednji politični koraki.

Kiesingerjev obisk v ZDA

Zahodno nemški kancler dr. Kurt Georg Kiesinger je bil prejšnji teden na prvem obisku v ZDA. Ameriški politični svet je zato pozornost spremljal vse njegove korake, razgovore ter izjave, da bi se mogel o njem ustvariti pravilno sodbo. Kiesinger je v vsem svojem nastopanju in z vsemi pogledi na svetovna dogajanja dokazal, da je vreden naslednjik velikega dr. Adenauerja. Tak vtis je pustil za seboj v Ameriki.

Svoje razgovore z Johnsonom je začel 15. avgusta. Nanašali so se na vprašanja ureditve Evrope. Kiesinger je Johnsonu razložil „nemško odprtje“ proti Vzhodu z vzpostavljanjem diplomatskih in trgovskih zvez s posameznimi komunističnimi državami v Evropi z namenom, da bi prišlo do zmanjšanja napetosti med Zahodom in Vzhodom, kar naj bi končno privedlo do konkretnjšega reševanja združitve obeh Nemčij. Oba državnika sta tudi ugotovila, da je nadaljnji obstoj zahodnoevropske obrambne skupnosti še kar naprej nujnost tudi sedanjega časa in tudi še bodočih let. Za Johnsona je bilo tako zatrdilo od nemške strani sprčo

Vsekakor je Tito med svojimi razgovori v Kairu, Damasku in Bagdadu zvedel za izjavo izraelskega zunanjega ministra Abba Ebana, ki je v imenu svoje države znova zatrdil, da se hoče Izrael pogajati sam s posameznimi arabskimi državami ter odklanja posrednike.

Tako je Tito iskal „politično rešitev“ med tremi arabskimi državami, ki sicer pravijo, da so „nevezane“, so pa tako kot Tito na sovjetski strani, za sovjetski komunistični blok.

Poleg Tita je istočasno iskala „politično rešitev“ za ta del sveta, še druga arabska osebnost. Jordanski kralj Husein. Ta pa v imenu demokratskih držav v svetu. Obiskoval je prav tiste dni, ko se je mudil Tito pri Naserju, Noureddinu in Arefu, vladarje tistih arabskih držav, ki nočejo biti Naserjevi politični priganjci, ter vedo, da bodo za svoje države izbili neprimerno več koristi, če bodo na strani zahodnih demokratskih držav, kakor pa na strani Moskve. Tako je imel kralj Husein razgovore že v Kuwaitu, Iranu, Saudijevi Arabiji, Sudanu, Libiji, sedaj je v Tunisu, obiskal pa bo še Libanon.

Tako kralj Husein ustvarja blok nekommunističnih arabskih držav, ki želi imeti dobre politične in gospodarske zveze z demokratskimi državami v svetu ter z njihovo pomočjo urediti sedanje spore z Izraelci na način, da bo najbolj prav za Arabce, proti skupini držav, ki jo sestavljajo Združena arabska republika pod Naserjem, Sirija pod Noureddinom ter Irak pod Arefom, ki na široko odpirajo vrata svetovnemu komunizmu v arabski svet pod vodstvom Moskve.

De Gaullovi politični posebnosti kar razveseljivo dejstvo. Prav tako ugotovitev, da Nemci ne dele De Gaullovi političnih pogledov in vseh ostalih zunanjepolitičnih pogledih. Prav tako je Kiesinger dal Johnsonu zagotovilo, da znižanje števila nemških oboroženih sil zaradi varčevanja, ki jih pripravlja nemška vlada za ureditev svojega gospodarstva, ne bo tolikšno, da bi zmanjšalo njihovo udarno silo za obrambo svobode in demokracije v tem delu sveta. Vsa ta vprašanja bo nemška vlada urejala sporazumno z Washingtonom. V enem vprašanju je pa ostal Kiesinger še naprej odločen: v pogledu atomske energije in atomskega orožja, Nemčija prav nič ne vztraja na tem orožju, ne more pa pristati, da bi šla pri tem tako daleč, da ne bi smela in mogla uporabljati atomske sile za mirnodobne svrhe, t. j. v industriji. V tem pogledu bodo morali Amerikanci in ostali zavezniki iskati rešitve še naprej s sovjeti.

Rezultate Kiesingerjevih razgovorov so tako v Washingtonu kot v Bonnu označili za pozitivne.

I Z T E D N A V T E D E N

Pavel VI. je 15. avgusta izdal apostolsko konstitucijo Regimini Ecclesiae Universae za preosnovno rimske kurije. Po tej konstituciji je postalo državno tajništvo neke vrste predsedstvo vlade vaticanske države. Državni tajnik — trenutno je to 82 letni Amleto Cicognani — se po novi odredbi imenuje papeški tajnik ter združuje funkcije predsednika vlade in zunanjega ministra. Konstitucija ustanavlja tudi prefekturo za gospodarske zadeve. To je fin. ministrstvo vaticanske države odn. kat. Cerkve. Vodili jo bodo trije kardinali. Njihova naloga bo vsako leto izdelati proračun ter ga predložiti v odobritev papežu. Prav tako je ustanovljen statistični urad. Največja sprememba nove papeške konstitucije je v tem, da odpravlja v Vatikanu dosedanje življenjske položaje. V bodoče bodo vaticanski funkcionarji imenovani samo za dobo petih let, nato jih bodo zamenjavale nove moči.

Amerikanci so v zadnjih dneh pojačali letalske napade na Severni Vietnam.

Nam. V nedeljo so jate ameriških bombnikov kar 209 krat poletele nad Severni Vietnam ter so obsipavala z granatami zbirališča redne severnovietnamske vojske, ki se pripravlja za ofenzivo v južnem Vietnamu. Dve letali sta zašli na kitajsko področje ter so ju Kitajci sestrelili. Na raznih delih bojišča so bili manjši toda srđiti boji. Izgube so bile na obeh straneh.

V Limi v Peruu so v torek, 22. avgusta z velikimi častmi, ki pripadajo predsedniku republike, pokopali biv. perujskega predsednika Manuela Prada, ki je prejšnji teden umrl v emigraciji v Parizu. Pogrebne obrede je opravil nadškof v Limi kardinal Juan Landazuri.

V Rodeziji, Južni Afriki in Botswani, so vlade dale varnostne odredbe, ki naj preprečijo začetek uporov v teh državah. Pripravljajo jih 2000 afriških črnecov, ki jih v nekaterih afriških državah pripravljajo s sovjetskim orožjem za komunistične gverilce. Ti naj zrušijo režime belcev in navedenih držav.

Kongres „Cerkve v stiski“

Letos je bil že sedemnajsti in sicer od 3. do 6. avgusta. V Königsteinu pri Frankfurtu se ga je udeleževalo ves čas okrog 300 udeležencev, ki so predstavljali 26 narodov. Med udeleženci kongresa je bilo pet katoliških škofov. Med njimi je zlasti omeniti msgr. Slovenskana iz Letonije, ki je prebil tri leta v koncentracijskem taborišču, 3 leta je bil v Sibiriji. Zaprt je bil v sedemnajstih ječah. Mož je sicer telesno močno izčrpan, toda duhovno veder in živahen. Bil je navzoč tudi pravoslavni nadškof iz Pariza. Številno je bilo tudi zastopstvo protestantov.

Od Slovencev so bili na kongresu msgr. Ignacij Kunstelj iz Anglije, msgr. Anton Orehar iz Argentine, g. župnik Vinko Zaletel iz Koroške, ter slovenski izseljenski duhovnik v Zahodni Nemčiji g. dr. Franček Prijatelj.

Zborovanja je vodil rektor izseljenske ustanove v Königsteinu škof msgr. dr. Adolf Kindermann.

Predmet razgovora na letošnjem kongresu Cerkve je bilo vprašanje „Cerkve v stiski in mir“. Dopoldne so bila predavanja, popoldne razgovori in debate. Govorili so: dr. Karel Hahn, Holandec iz Rima o temi „Stremljenje sveta po miru“; dr. Schulz, vseuč. profesor iz Fulde o „Cerkvi v prizadevanju za mir“; dr. Jan. Hirschmann, vseuč. prof. iz Frankfurta o temi „Možne poti do miru“ in dr. Iring Fetscher, vseuč. prof. iz Frankfurta o temi „Ali bo prinesel komunizem mir?“

Prvi večer je bila ekumenska pobožnost v kapeli. Pri njej so sodelovali pred oltarjem pravoslavni nadškof, protestantski župnik in kat. škof Kindermann. Vse je zvenelo v prošnjo za mir. Ganljivo je bilo, ko sta kat. škof in pravoslavni nadškof nazadnje skupaj dala navzočim blagoslov.

Drugi večer je bila molitvena ura za Cerkve preganjanih narodov. Vsaka narodnost je izmolila Očenaš v svojem narodnem jeziku za vse tiste svoje brate, ki niso mogli biti navzoči. Ob tem so za vsak narod tudi prižgali svečo pred oltarjem. Dvanajst jih je bilo. Med njimi je gorela tudi za Slovence ter so zanje slovenski predstavniki prosili za stanovitnost v veri.

V debati je bilo poudarjeno, da komunizem miru ne more prinesiti, ker krati človekove naravne pravice, vrši pa se nujna naravna preobnova tudi v komunizmu. Ugotovljeno je bilo, da pri vseh razgovorih, ki se vršijo v državah za železno zaveso, prepričano govorijo zastopniki komunizma, katoličani odn. kristjani so pa preplašeni ter se ne upajo enako govoriti kot komunisti.

V soboto, 5. avgusta zvečer je skupina mladih ukrajinskih fantov in deklet priredila akademijo s petjem in folklornimi plesi.

V nedeljo, 6. avgusta je imel ukrajinski škof iz Münchena ob asistenci

dveh drugih škofov ter mnogih duhovnikov koncelebrirano mašo po vzhodnem obredu. Po sv. maši je govoril o letu vere, ki ga tudi Ukrajinci praznujejo, kot vsa kat. Cerkve zaradi obletnice mučeništva apostolskih prvakov, zlasti pa še posebej zaradi obletnice proglastitve svetnika sv. Jozafata, mučenca krščanske edinosti.

V nedeljo po sv. maši je bil zaključek kongresa z nastopom holandskega pevskega zbora iz Utrehta, ki je pod vodstvom ukrajinskega pevovede pel ukrajinske pesmi. Nazadnje je imel zaključni govor škof msgr. dr. A. Kindermann, ki je potrdil potrebo po teh kongresih tudi za bodoče in predlagal naslednje resolucije:

1. Kongres Cerkve v stiski je izbral to snov, ker je prizadevanje za mir na svetu glavno delo sedanjega časa. Samo pravična in mirna ureditev more tudi končati stisko preganjane Cerkve.

2. Vsa častna prizadevanja za mir je treba jemati resno in jih v temelju preveriti.

3. Mi močno podpiramo papeža pri njegovem silnem prizadevanju za oziroma miru.

4. Pot do miru vodi: po dialogu znotraj Cerkve; preko snidenja krščanskih ver, preko mirnega sodelovanja ver in preko pravičnega razpoloženja narodov ter odstranitve predsodkov med narodi. On ne bo nikdar kršil pravic posameznika.

5. Naša pripravljenost za dialog ne izključuje nikogar. Predpogoji za uspešen dialog pa so: poznanje realnosti, ljubezen do resnice, pametnost, svoboda govora, spoštovanje do sobesednika.

6. Stalen red miru med ljudmi in narodi temelji na resničnosti, pravičnosti, ljubezni in svobodi.

Kongres „Cerkve v stiski“ vabi vse k temu, da se zavedo močnejše teh temeljnih smernic, njih sprejmejo ter na vseh področjih silijo za miru.

A. O.

V mestu Camiri v Boliviji se je začel proces proti francoskemu levičarskemu kulturniku Regisu Debray. Med tem procesom je prišel v Bolivijo italijanski založnik Giangiacomo Feltrinelli, ki je pred leti izdal znani Pasternakov roman dr. Živago. Bolivijske oblasti so morale imeti proti njemu zadostni obtežilni material, ker so ga izgnale iz države. Ko je Feltrinelli prišel z letalom s svojo ženo na letališče v Limi v Peruju, so ga na tam. letališču močno zastražili ter ga ni smel zapustiti. V Peruju ni smel ostati ter ga je moral zapustiti s prvim letalom.

De Gaulle trdovratno vztraja pri svoji notranji in zunanji politiki. Pred opozicijo ne mara prav nič popustiti. V primeru, da bi v sedanjem parlamentu izgubil večino, ga je pripravljen razpustiti in razpisati nove volitve.

„Argentinski vojaki vdrli na sovjetsko ladjo“

poročila po Titovi agenciji Tanjug
Ljubljansko „Delo“

V Svob. Sloveniji smo poročali o sovjetski tovorni ladji Mičurinsk in njenem sumljivem tovoru v dvanajstih velikih zabojih in treh velikih kovčkih, ki je bil namenjen sovjetskemu veleposlaništvu v Buenos Airesu kot „diplomatska pošta“. To pošiljko je omenjena sovjetska tovorna ladja pred prihodom v Buenos Aires hotela izkrcati že v Sao Paulu v Brazilu. Tega ni storila, ker brazilske oblasti niso verjele, da bi moglo biti v omenjenih zabojih in kovčkih tako velike količine „diplomatske pošte“ in so zahtevale pregled sumljivega tovora. Kapitan ladje na to ni pristal in je raje sumljivi tovor vozil naprej, kakor pa da bi ga dal pregledati.

Kapitan sovjetske ladje Mičurinsk Vasilij Stepanov je zato z „diplomatsko pošto“ poskušal srečo v Buenos Airesu. Tu pa je imel še večjo smolo, kajti tudi argentinske oblasti niso verjele, da bi sovjetsko veleposlaništvo moglo dobiti tako ogromne količine „diplomatske pošte“. Zato so tudi one zahtevale pregled zabojev. Kapitan Stepanov ne samo, da ni dovolil pregleda sumljivega tovora, ampak se je z nekaterimi člani posadke tudi fizično uprl prihodu argentinskih carinskih oblasti na palubo sovjetske ladje. Zaradi tega so argentinske oblasti uvedle proti kapitanu Stepanovu, dvema častnikoma dvema mornarjema ter sobarici sodno postopanje zaradi napada na predstav-

nike argentinskih oblasti, upora proti njim in poškodb, ki so jih pri tem zadobili nekateri varnostni organi. Argentinske oblasti so nad ladjo izrekle zaporo. Se pravi, da brez odobritve argentinskih oblasti ni mogla zapustiti pristanišča in v njem tudi ni smela opravljati nobene dejavnosti. Argentinske sodne oblasti so zaporo nad sovjetsko ladjo pozneje dvignile, obvestile pa tuk. sovjetsko diplomatsko predstavništvo, da ladja lahko zapusti buenosairesko pristanišče, ne pa njen kapitan Stepanov ter ostalih pet članov od ladjske posadke in morajo ostati v Argentini tako dolgo, dokler ne bo razprava proti njim končana. Sovjetske oblasti so odredile, da ladja Mičurinsk brez tega oseba ne bo odšla in bo ostala tako dolgo zasidrana v buenosaireskem pristanišču, dokler ne bo proces proti njenemu kapitanu in ostalim zaključen.

Takšen je sedaj položaj s sovjetsko ladjo Mičurinsk.

O odgovodu s to sovjetsko ladjo in ajeno sumljivo „diplomatsko pošto“, o kateri je bilo splošno mnenje, da vsebuje ali orožje ali oddajne in sprejemne radijske postaje za komuniste in njihove gverilce, je pisalo tudi svetovno časopisje. Listi v demokratskih državah so seveda povedali, da sovjeti tokrat v Argentini niso imeli sreče in niso mogli izkrcati pošiljk za komunistično prevratno delavnost, tisk v komunistič-

nih državah je pa dogodka potvarjal in jih je prikazoval tako, kakor da bi bili krivci Argentinci, ne pa Sovjeti.

V takem smislu je poročala tudi jug. časnikarska agencija Tanjug. Sovjetsko poročilo pod naslovom „Argentinski vojaki vdrli na sovjetsko ladjo“ je datirala s 25. julijem iz Ría de Janeiro in ne iz Buenos Airesa, Ljubljansko Delo ga je objavilo 27. julija. Glasi se pa takole:

„Argentinska vlada snoči ni dovolila sovjetski ladji Mičurinsk, da zapusti luko Buenos Aires, in je obtožila sovjetsko vlado, da je poskušala s to ladjo spraviti na ozemlje Argentine „subverzivni propagandni material in orožje“.

Tako še vedno ni likvidiran incident, ko se je pred nekaj dnevi 200 argentinskih vojakov povzpelo na to sovjetsko ladjo in podrobno preiskalo ladjo in posadko. Ta ladja je na redni poti pripeljala v Buenos Aires večjo količino diplomatske pošte za sovjetsko veleposlaništvo v Argentini. Argentinska vlada je ukazala pregledati tudi diplomatsko pošto, zaradi česar so sovjetski mornarji protestirali in se tudi fizično uprli. Sovjetska vlada je z noto protestirala zaradi takega postopka, vendar argentinska vlada še vedno zadržuje ladjo Mičurinsk v Buenos Airesu. Tako stališče sedanje argentinske vlade tolmačijo v političnih krogih z njeno splošno protikomunistično politiko, ki jo umetno poskuša vsiliti vsej Južni Ameriki.“

„Hrvatska revija“ v Evropi

V Svob. Sloveniji smo poročali, da se je lani vodilna in reprezentančna „Hrvatska revija“ s svojim urednikom prof. Vinkom Nikoličem, znanim hrvatskim pesnikom in publicistom, iz Buenos Airesa preselila v Pariz. Tudi smo poročali o težavah, na katere je zadel urednik revije v Parizu pri francoskih oblasteh na intervencijo diplomatskih Titovih predstavnikov v Franciji, ko mu je pariška policija prvo številko zaplenila in celo ves stavek razmetala, s čemer se pač ni postavila pred kulturnim svetom. Poleg francoskih prijateljev je v obrambo svobode in hrvatskega pesnika Nikolića odločno nastopilo tudi Društvo argentinskih pisateljev ter je pri francoskih oblasteh doseglo preklic zaplenbe prve številke Hrvatske revije. Reviji je dovoljeno izhajanje in so ji francoske oblasti priznale značaj časopisa „splošne koristi“ s posebnimi pošttnimi olajšavami.

Prva številka Hrvatske revije je izšla meseca junija 1966 s pozdravom

Franciji na uvodnem mestu. V članku „U blizini domovine“ urednik revije navaja razloge za prenos revije po petnajstih letih izhajanja v Argentini v Francijo. Med drugim pravi: „Naš časopis bi radi čim bolj aktualizirali, čim bolj približali domovini, na drugi strani pa danes našo domovino čimbolj odkrili naši emigraciji v svetu.“ In na drugem mestu še poudarja: „Mi smo na predstraži. Globoko se zavedamo tega svojega položaja, pa tudi svoje odgovornosti. V tej dolžnosti se ne damo od nikogar strašiti, ne od zaskrbljenih prijateljev, ne od preplašenih rodoljubov, pa tudi ne od strahopetcev ali defetistov. Najmanj pa od tistih, ki so obupali, kajti z borbo se ne sme pričeti, če se že vnaprej misli na kapitulacijo. Mi gremo naprej, samo naprej.“

Nato sledi objava naslednjih razprav in člankov: Jure Petričević: Put k ostvarenju Hrvatske države i medjusobni odnosi država-naslednjica Jugoslavije; Bogdan Radica: Francuska i Hrvati; Gvido Šagančić: Rehabilitacija misaonosti. Po več pesmi sta objavila Lucijan Kordić in Borislav Maruna. Bogat je kulturni pregled, zanimivi politički vidici. Objavljen je tudi Protokol med Svetim sedežem ter SFRJ s polemiko, ki je nastala ob njem med hrvatsko emigracijo.

Naslednja številka 2-4 trimesečnika Hrvatska revija je izšla v decembru 1966 na 263 straneh z naslednjo vsebino: Luka Fertilio: Un principe Croate Tommaseo; Vinko Nikolić: Krešimir (i moj) grad Šibenik; Kvirin Vasilij: Drugi vatikanski sabor; Ante Popović: Imenuj doba brez imena (pesmi); Suradnik iz domovine: „Praxis“; Lucijan Kordić: Lažibog (pesem); Sledi zanimiv spomin Bogdana Radice na kongres PEN kluba v Dubrovniku leta 1933 in na zadnji kongres PEN klubov v New Yorku. Po dubrovniškem kongresu je več udeležencev vodil pisatelj Andrić na Bled v Slovenijo. Ta del svojih spominov je Radica opisal takole:

„Neki večer se je na Bledu po intinmi večerji razpredel velik razgovor. Izidor Cankar je ostro napadel beograjsko vlado, naglašujoč, da Beograd uničuje slovensko narodnost, da iz Beograda vse zatirajo in da bosta Slovenija in Hrvatska izginiti, če bo šlo tako naprej. Namesto, da bi reševali narodnostna vprašanja, je govoril Cankar, Beograd goni ljudi v obup in v komunizem. Končno je Cankar, ki je drugače zelo miren človek, padel v tako razburjenost, da je prekoračila vse meje. Ivo Andrić je poskušal reševati položaj, pa se mu to ni posrečilo. Ko smo vstali od mize, se mi je približal ves bled in razburjen Dragi Vasić. Vasića sem dobro poznal. Vedel sem, da je Dinarec in napadalen. Dejal mi je: „Ali ste čuli

tega Cankarja? Da ni teh gostov tu, jaz bi ga zdrobil. Kako strašno sovraštvo proti Beogradu! Razumem, da se jezite vi Hrvatje. Polovica ljudi vaše dežele je v zaporu, kakor naše. Toda zaradi česa naj se pritožujejo ti Slovenci ter napadajo nas, Beograd in Srbijo. Vse smo jim dali. Vse imajo, kar hočejo. Ali ne vidite, kako so si zgradili svojo deželo? Korošec jim vse odnaša iz Beograda. Kadar je v vladi, ima večjo oblast, kakor kateri koli srbski ali hrvatski minister. Kaj hočejo ti Slovenci? Še do pred nekaj let nazaj sploh niso bili narod. To so postali šele v skupnosti z nami.“ Vasića sem miril, ker sem se res bal, da bo Cankarja zdrobil, kakor je grozil. Končno se je tudi Vasić v mraku nekam izgubil na Bledu in ga nismo več videli. Mislim, da je s prvim vlakom odstopoval v Beograd.“

Tako Bogdan Radica v svojem spominu po dubrovniškem kongresu PEN klubov.

Naslednje razprave so tele: O. Domisik Mandić: Vlaška teza o B. H. Stečima; Miljenko Majetić: Na sitno Ranka Marinkovića; Lucijan Kordić: Jubilej jedne umjetnosti in za zaključek razprav mirno in trezno pisan dnevnik Danijela Crljena o vračanju hrvatskih oboroženih sil leta 1945 iz Vetrinja.

Kulturni pregled zavzema 24 strani drobnega tiska, sledi zaglavje Knjige i časopisi, nato pa so Politički vidici kar na 76 s sedanjo problematiko v Jugoslaviji in v hrvatski emigraciji.

Celoletna naročnina Hrvatske revije je 20 dolarjev; posamezni zvezki so po 5 dolarjev. Naslov revije v Parizu je: La Revue Croate, Boite Postale 71-14, Paris XIVe, France.

KOROŠKA

Iz Marquette v ZDA je preko Lurda, Pariza in Salzburga prišlo dne 29. julija h Gospe Sveti na Koroško 25 slovenskih romarjev z veliko Modestova-Baragovo svečo sed. marquett. škofa msgr. Tomaža Novoe. Romarje sta pred cerkvijo sprejela celovski stolni kanonik dr. Aleš Zechner ter pisatelj dr. Metod Turnšek. Skupini ameriških Slovencev je nato ob Modestovem grobu govoril kanonik dr. Zechner o pomenu 1200-letnice, odkar so Slovenci sprejeli kat. vero prav v zvezi s škofom sv. Modestom, dr. Turnšek je pa omenil 1100-letnico od prihoda in delovanja sv. Cirila in Metoda med slovenskim ljudstvom. Ob Modestovem grobu je bila nato blagoslovljena Modestova-Baragova sveča, ki bo po vrnitvi Slovencev v Marquette stala na Baragovem grobu ter je bodo na njem prižigali zlasti prihodnje leto, ko se bodo spominjali stoletnice Baragove smrti.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Predsednik gral. Onganía o
argentinski stvarnosti

V zadnji številki Sv. Slovenije smo kratko poročali o tiskovni konferenci predsednika republike grala Ongánije dne 15. avgusta. Zaradi važnosti predsednikovih izjav se povračamo nanjo.

Predsedniku so predstavniki buenosaireskih dnevnikov, radijskih in televizijskih postaj, kakor tudi predstavniki svetovnih agencij postavili 153 vprašanj. Ker se je več vprašanj nanašalo na isti predmet so sorodna vprašanja združili ter je gral Onganía v nad dvurni tiskovni konferenci odgovoril na 120 vprašanj.

Potem, ko je na vprašanja glede stabilnosti vlade odgovoril z zatrdilom, da niso predvidene nobene spremembe v sestavi zvezne vlade, kakor tudi ne med guvernerji, po navedbi zakonov, ki so v pripravi, med drugim zakon o ribištvu in ribarski industriji, ki čaka na uzakonitev že polnih 30 let, je odgovarjal na vprašanja, ki so se nanašala na pripravljene zakon proti komunizmu. Dejal je, da ni „mobenega dvoma, da je v ideološkem boju zatiranje precej neučinkovito sredstvo, da bi z njim dosegli zmago lastne ideologije. Kar se komunizma tiče, sem mnenja, da je najboljšo sredstvo za njegovo pobijanje pospeševanje velikega razvoja ter poudarjanje moralnih, kulturnih in gospodarskih prednosti urejene in močne demokracije. Toda včasih nastopijo trenutki, ko spričo sovražnika, ki izbira najbolj zvit, hkrati pa tudi najbolj nasilna sredstva, ne preostaja

druga odločitev kot zatiranje. Kadar je v vprašanju krščansko pojmovanje življenja, je nujno treba seči po skrajnih sredstvih, pa čeprav nam je njihova uporaba še tako neprijetna.“

Glede tega zakona je gral Onganía potrdil, da bo v kratkem objavljen. Povedal je tudi on, kar je bilo že objavljeno, da zakon ne preganja idej, ampak dejanja, ki nastajajo kot posledica idej. Začo bo vseboval zadostna določila, da pri določanju, koga naj zadene, ne bo pristranosti in zlorab.

Na vprašanje, če bo vlada nastopala tudi proti krščenostim na desnici, je predsednik odgovoril pritrdilno z besedami:

„Argentinska revolucija je bila jasna v obsodbi skrajnosti na levi in desnici. Toda brez dvoma je sedaj največja nevarnost komunizem. Zato je pozornost vlade v prvi vrsti usmerjena v to, da se zavaruje pred njim. Če bi se pa z enakom vztrajnostjo in nevarnostjo pojavila kaka skrajnost na desnici, bodo izdani ukrepi, ki jih bo narekovala potreba.“

Na vprašanje nekoga od časnikarjev, če so zadnje izjave predstavnikov nekaterih bivših strank izraz sedanjega razpoloženja ljudi, in če bo vlada poostrišla predpise, s katerimi so bile prepovedane politične stranke, je predsednik odgovoril takole:

„Argentinska revolucija je takoj ob nastopu sklenila razpustiti politične stranke, ker je bila prepričana, da ne predstavljajo naroda. Zato je jasno, da ne smatra, da bi bile izjave posamez-

nikov ali skupine bivših političnih predstavnikov veren tolmač sedanjega razpoloženja naroda. Vlada za sedaj ne misli obstoječih zadevnih predpisov poostriti. To pa ne pomeni, da se odpušča tej pravici, če bi to narekovala okolnost, ki bi jih povzročila v brezvestnosti tisti, ki bi se zakonskih predpisov morali držati.“

V nadaljnjih vprašanjih je predsednik odgovarjal na položaj v gospodarstvu, pri železnicah, telefonski družbi, o petroleju in premogu, o sindikalnih organizacijah, o ureditvi državne uprave, o varčevanju in njeni sprostitvi, o pomorski službi ter graditvi vojnih ladij v državi, o politiki vlade glede graditve stanovanj in stanovanjskih hiš. Končno je predsednik z navedbo števil zakonov in odredb ter o opravljenem delu zavrnil trditve o počasnosti dela. Za pravilno presojo argentinske revolucije, ki naj v državo prinese temeljite spremembe in preobnove, je doba enega leta po predsednikovem zatrdilu absolutno še prekratka.

Za vse časnikarje je bila nato v predsedniški rezidenci pogostitev.

Dne 18. avgusta je pa bil predsednik Onganía na večerji pri inozemskih časnikarjih. Tem je v glavnem govoril o zunanji politiki svoje vlade ter poudarjal odgovornost časnikarja glede pravičnega in točnega obveščanja javnosti o dogodbah in o položaju v državi. Svoja izvajanja pri njih je zaključil, da vlada pri vsem svojem delu izhaja iz osnove: svoboda tiska v službi resnice in pravičnosti, konstruktivni tisk, ki pomaga navadnemu človeku razumeti sodobne dogodke ter pomaga k zbliževanju narodov.

Novice iz Slovenije

Federativna republika na papirju

„Prepogosto se izgublamo v pragozdu predpisov. To pa ni edina in tudi ne največja slabost naše dosedanje zakonodaje. Še slabše je, ker v njej ni najustreznejše izražen položaj delovnega človeka, ker zadržuje v sebi elemente starih in novih sistemov. Predvsem bo treba na novo precizirati nekatera izhodišča in koncepte federalne in republiške zakonodaje. Ustava v tem pogledu sicer izraža temeljno idejo. Pokazalo pa se je, da samo to ni dovolj. Tako pri nas vse doslej nismo imeli samostojne republiške zakonodaje. (podčrtali mi.) Ta je bila bolj ali manj privesek zvezne zakonodaje, kar pa seveda ni v skladu z doseženim razvojem družbenih odnosov pa tudi ne z ustavnimi principi“ (Delo 1. avg. 1967).

V Sloveniji je bilo v zadnjem tednu v juliju kar 292 prometnih nesreč. V njih je izgubilo življenje 12 ljudi, 98 je je pa bilo hudo ranjenih.

Komisija na občinskem svetu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Celju si je ogledala domove v Zagradu, Šmartnem, v Rožni dolini, Trnovljah, Strumcu, Vojniku in Frankolovem. Ugotovila je, da je vzdrževanje domov še vedno „nereseno vprašanje“.

Nad Bledom je 23. julija padala nad 20 minut kakor kokošje jajce debela toča. Pobila je več šip na hišah in hotelih, poškodovala tudi več avtomobilov in povzročila veliko škodo na sadnem drevju.

Slovenski etnografski muzej v Ljubljani je za letošnje poletje pripravil za Bled štiri razstave: Slovenska kmečka noša, slovenske ljudske maske, ljudsko slikarstvo in kamnite ljudske plastike s Krasa.

Čprav je položaj celjskega gledališča v finančnem pogledu še vedno negotov, je umetniško vodstvo že objavilo spored predstav za prihodnjo sezono. Začeli jo bodo s Cankarjevimi Hlapci. Tem bo sledil Brechtov „Švejk“. Med znanimi deli so še na sporedu: Goldonijevi Krčmanci, Sofoklejev Kralj Ojdip, Lebovičeve Srebrne vezi, Tennessee Williamsa „Obdobje prilaganja“, Anouilhova „Evridika“, Audibertijska „Iz zla se zlo rodi“. Uprizorili bodo tudi Cankarjeve politične spise pod naslovom „Lepa naša domovina“ ter moderno prilagoditve Jurčičevega Desetega brata, za mladino pa Škufčeve Trajčlico.

V Ljubljani je 11. julija podpisalo 11 zavarovalnih zavodov v Sloveniji ter republiške zavarovalna skupnost in zavarovalnica v Čakovcu na Hrvaškem sporazum o spojitvi teh zavarovalnih zavodov v skupno Zavarovalnico Sava, ki bo začela poslovati v začetku prihodnjega leta.

Komunisti v Sloveniji in po ostalih republikah so na obletnico začetka komunistične revolucije na razne načine proslavljali ta dogodek. Med drugim so razdelili tudi posebne nagrade vstaje. To nagrado so dobili: Lado Ambrožič za zgodovinsko delo „Legenda o Štirinajsti“, Karol Gabrovišek za roman „Med strahom in dolžnostjo“, Karel Rakovec za avtobiografsko delo „Križpotje“, Ivan Potrč za zbirko novel „Onkraj zarje“ in Račo Simoniti za enodejanko „Partizanka Anka“.

V Rogaske Slatini je bilo zdravilišče v juliju samo na pol zasedeno z gosti. Posebnih pogodb za ta mesec ter avgust in september ni bilo. Povsem so letos tako v tem, kakor v ostalih zdraviliških izostali Judje iz Izraela.

Z razstavo kopij fresk Janeza Ljubljanskega so se 19. julija začeli v škofiji Loka turistični dnevi, ki so trajali do 6. avgusta. Originali katere so prikazovale kopije akad. slikarja Marijana Tršarja, so v cerkvah: Visoko pod Kureščkom, Muljava pri Stični, Kamni vrh nad Ambrusom in Cragrob pri škofiji Loki.

Na lendavskem področju se je proiz-

vodnja zemeljskega plina tako zmanjšala, da ne zadošča več niti za potrebe petrokemične industrije. Zaradi tega so ustavili dobavljanje plina za kurjavo.

Umrli so. V Ljubljani: Štefan Vinček, avtoličar, Cecilija Mavrin roj. Rajžar, Fani Klemenc, upok., Helena Kisel roj. Gorenč, Valentin Rojce, upok., Alojz Babko, obrtnik, Marjan Zoretič, Ana Arko roj. Krejči, Rudolf Fistar, v. svetnik v. p., Andrej Perko, gen. direktor Kreditne banke in hranilnice, Marija Orehek roj. Toni, Marija Rebec, Tone Rezar, upok., Emilija Dolak roj. Sol, Igor Cvira, knjigovodja, Jernej Smrjaj in dr. Matko Zorjan, drž. tožilec v. p. v Središču, Frančiška Gantar in Pavle Gantar v Dvoru pri Žužemburku, Frida Bele v Celju, Genovefa Hrovatin v Hrvatinah, Milica Zabavnik v Zgorju ob Savi, Jožica Čeh v Izoli, Pavla Žvanut roj. Premrl v Poganosu, Marjan Starič v Trzinu, Mimi Brenc roj. Verbič v Smrčju, Jarbo Furlan, šolski upravitelj in pedagoški svetnik v. p. v Nebrežini, Terezija Vuk roj. Herman v Trzinu, Terezija Porenta roj. Muzga v Podmežniku, Ivan Odlaček v Radečah, Ivan Brilej v Trbovljah, Anica Eradeško roj. Škof v Polhovem Gradcu, Rok Zalaznik v Podutoku, Anica Šinkovec, učiteljica v Novi Gorici, Milka Erjavec roj. Skok v Brodu in Ludvik Novak v Celju.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Kdor ob jubilejnim nagradnem zbiranju Svobodne Slovenije plača v tiskovni sklad, dobi toliko potrdil, kolikor tri sto pesov je vplačal za podporo publikacijam Svobodne Slovenije. Vsako potrdilo je obenem srečka, s katero lahko darovatelj zadene najmodernejši televizijski aparat.

Te srečke lahko dobite v Slovenski hiši, v vseh domovih ter pri poverjenikih Svobodne Slovenije.

Romanje Slovencev v Lourdes

v nedeljo, 20. avgusta, popoldne je bila tudi letos močna slovenska versko-narodna manifestacija. Udeležilo se je je veliko Slovencev.

Romarsko pobožnost sta pred ruško votlino začela z molitvijo sv. rožnoga venca Jože Žakelj in Andrej Fink, procesijo v zgornjo ladjo Marijine cerkve in pete litanije Matere božje je pa vodil g. župnik Gregor Mali. Sv. mašo je imel g. dr. Alojzij Stare. Svoja izvajanja v cerkvenem govoru je naslavljal na 250 letnico kronanja svetogorske Matere božje ter 60-letnico kronanja brezjanske Marije. Vernike je opozarjal na namen tega romanja, da se Mariji zahvalimo za prejete dobrrote, zlasti za milost svete vere, ter da jo prosimo, da bi vse varovala še naprej.

Nov nastop zbor „Gallus“ bo v petek, 1. septembra, ob 20.30 v dvorani na Rivadavia 4050. Tokrat zbor nastopi v vrsti koncertov, ki jih organizira Zveza pevskih zborov Velikega Buenos Airesa, katere član je tudi „Gallus“. Zbor bo izvajal dela samo slovenskih avtorjev (Gallus, Vrabec, Pahor, Polič in nekaj narodnih). Isti večer nastopi tudi zbor Lorenzo Perosi iz Ituzaingo. Vstopnine ni, pobirali bodo le prostovoljne prispevke za kritje stroškov. Vabimo rojake, da se tega koncerta udeležijo v čim večjem številu.

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Franca Zupanca in njegove žene ge. Ivanke roj. Klemenčič se je rodil sin. Pri krstu dne 15. avgusta je dobil ime Gabrijel Damijan. Otroka je krstil g. Janko Mernik, za hotra sta bila Jože Zakrajšek in gđ. Rozka Klemenčič. Družino Feliksa Oblaka in njegove žene ge. Mare roj. Draksler je razveselil prav tako sin. Krščen je bil 17. avgusta na ime Peter. Krstil ga je g. Janko Mernik, hotra pa bila Jože Draksler in g. Zalka Jakoš. Srečnima družinama naše čestitke.

Poroka. V svetišču Naše ljube Gospe v Lourdesu sta se 18. avgusta poročila dr. Emilio E. Panepucci in gđ. Zdenka F. Bodner. Čestitamo in želimo obilo sreče ter božjega blagoslova.

SLOVENC PO SVETU

ZDRUŽENE AMERIŠKE DRŽAVE

Iz pisma prijatelja in naročnika Zeleta z dne 24. julija:

Moj sin je se letos odločil za počitnice pri prijatelju v Minnesoti. Na pot smo odšli v soboto, 9. julija. Po dvanajsturni vožnji smo prišli v Cleveland.

V nedeljo, 10. smo bili ob pol enajsti uri že pri slovenski maši v cerkvi sv. Vida. Župnijo vodi msgr. Alojzij Baznik, v pomoč so mu pa še štirje drugi duhovniki. Po maši smo se odpeljali na slovensko pristavo. Je velika in lepo urejena. Ima plavalni bazen, kegljišče, oder za ples, lesen most čez graben, skakalnice in vinograd. Ob vhodu je spominska kapelica za padle protikomunistične borce. Ker je bil ravno tisti dan na obisku tudi msgr. Ignacij Kunstelj iz Anglije, je pred kapelo opravil litanije Matere božje. Udeležilo se jih je veliko ljudi. Na pristavi je tudi velika dvorana z verando, tako, da so v njej družabne prireditve tudi ob slabem vremenu.

Naš prihod na pristavo je močno presenetil prijatelja Žnidaršiča in Kuhlja z go. Jelko, ki sta prišla v ZDA šele pred tremi meseci. Upam, da se bosta kmalu živela v tukajšnje razmere. Prijatelj Žnidaršič se je kar dobro „znašel“. Poleg zaslužka v tovarni, zasluži v prostem času še več kot zidar.

Zvečer smo se vrnili v Cleveland, moj sin je pa nadaljeval vožnjo v Minnesoto. Jaz sem ostal v Clevelandu. Zadrževal sem se pri Žnidaršičevih in Kuhljevih. Lepo nam je bilo. Manjkalo je le še prijatelja Milharčiča. Obiskal sem tudi uredništvo in tiskarno Ameriške domovine, kjer mi je ga. Debečeva vse razkazala. Spregovoril sem nekaj besed tudi z g. urednikom in njegovo gospo. Pa so bili vsi zelo zaposleni.

Na avenijski San Clair je več slovenskih trgovin in podjetij. Med njimi tudi pogrebni zavod Zele. Z ustanoviteljem podjetja si nisva v sorodstvu, je pa bil doma iz naše fare Slavina. Govoril sem z našimi ljudmi v gostilni. So že drugi rod, ki je bil rojen v Ameriki, pa še lepo govorijo slovensko. Žal mi je bilo, da se nisem dobil z Rezikom Telič, ki bila tedaj na obisku v Clevelandu. Prijatelj Lončar me je povabil na obisk v Baragov dom. Videla se nisva že 22 let. V domu sva bila več ur skupaj in sva se o marsičem pogovorila. Baragov dom je lepo urejen in je v njem dosti slovenskih knjig naprodaj. Da bi le slovenski ljudje pridno segali po njih!

V petek, 15. julija se je pripeljal sin z družino iz Minnesote. Z njim sem se nato odpeljal domov z najlepšimi

Vsak teden ena

JESENSKA TIŠINA

Dr. Alojzij Gradnik

Tišina, tišina, jesenska tišina. Nikjer ni ljudi več in le mesečina ostala je z nama in listje, ki strvega večni ga veter na stezo z drevesa.

Tišina, tišina. Se tvoje besede, kot velo to listje, so tihe in blede, so tihe in tožne, in listje, ki pada šepetaje mi z njimi: „Več nimam te rada.“

Nikjer ni tlažbe, če listje ovne, tlažbe ni več, ni več nade nobene in ni več zdravila nobenega rani, če listje šepetaje mi: „Z Bogom ostani!“

Tišina, tišina, jesenska tišina. Ostala z menoj je samo bolečina, ostala z menoj so besede slovesa, ko listje rumeno, ki pada z drevesa.

Ni tič mesečine, le črni oblaki nabo zagrmeli so. Moji koraki že izgubljajo zate se v noč brez spomina. Tišina, tišina jesenska, tišina.

spomini na prijatelje Žnidaršiča, Kuhlja, Jelarja in Lončarja.

Pozdravljam hčerke, ženo, ki je pri njih na obisku, urednike Sv. Slovenije, Milharčiča in Arnske.

Franc Zele

KANADA

Tragična smrt rojaka. O tragični smrti rojaka Zdolška je Sv. Slov. že poročala. Rajni je bil zaveden Slovenec in prijatelj mnogih, ki so se naselili po II. svetovni vojni v Kanadi. Živel je v Guelphu, a je bil vedno med Slovenci v Torontu in na Slovenskem letovišču. Bil je sin rudarske družine ter aktivni bорец proti komunizmu. V Kanadi je bil najprej član DSPB, nazadnje Tabora. Pred grobom sta mu govorila v slovo g. Karel Wolbang CM in prijatelj France Grum. Rajni Zdolšek je bil človek dela ter ga je tudi smrt doletela pri delu. Padel je s strehe in si razbil glavo. Naj počiva v miru!

G. Andrej Prebil, superior slov. lazaristov v Kanadi in župnik župnije Marije Pomagaj, je odšel na daljši oddih v Evropo. V njegovi odsotnosti vodi župnijo g. Tone Zrnc C. M.

V Torontu je 4. julija umrla sestra Mira Kočvar, ki je komaj pred 10 meseci napravilo redovne obljube v cerkvi sv. Vladimirja. S. Mira Kočvar je v zadnjem letu poučevala v sobotni slovenski šoli.

Nag sem prišel. Avtobiografski roman o znanem francoskem kiparju Avgustu Rodinu. Prevedla sta ga J. in K. Fistrovič. Oprema Uroš Vagaja.

Srečko Kosovel, pred vojno prezdodaj umrli slovenski pesnik, je dobil spomenik v slovenski šoli na Opčinah. Po Srečku Kosovelu se sedaj ta šola tudi imenuje.

V Trstu je umrl znan italijanski slavist, kritik in esejist Umberto Urbani. Dočakal je skoro 80 let. Na tržaški univerzi je imel od leta 1931 do 1958 katedro za hrvaški in srbski jezik ter za kulturo obeh narodov. V kulturo narodov Jugoslavije je vedno vključeval tudi slovensko. N. pr. v svojo II. knjigo „Scrittori jugoslavi“ je Italijanom zlasti prikazal Prešerna. Znana je tudi njegova knjiga „Piccolo mondo sloveno“. Ni še dolgo tega, kar je objavil obširno študijo o dr. Gradniku. Iz slovensčine je prevedel v italijanščino Tavčarjevo Visoško kroniko in Binkovo Kresno noč. Prevedel je tudi Njegošev Gorski vijenec. Ob smrti mu je napisal v Delu topel spominski članek B. Borko.

Slovenci so vedno vzdrževali prijateljske zveze z ostalimi slovanskimi narodi. Ti stiki obstajajo tudi sedaj. Tako je n. pr. v Bratislavi izhajajoči literarni mesečnik Slovenske Pohlady skoro vso aprilsko številko posvetil slovenski poeziji in prozi. Od pesnikov so zastopani: Franc Filipčič, France Forstnerič, Edi Kočbek, Niko Grafenauer, Ivan Minatti, Jože Šmit, Lojze Krakar, Kajetan Kovič in Janez Menart. Pisatelje pa predstavljajo: Ivan Potrč, Smiljan Rozman in Miško Kranjec. Objavljeno je tudi predavanje Dušana Pirjevca Slovinci in Evropa.

J. Kr.

Kulturni odmeri iz Slovenije

Državna založba Slovenije se je odločila za izdajo novega izbranega dela Ivana Cankarja v 30 knjigah. Vsebinska razdelitev bo tale: Poezije 2 knjigi (urednik France Bernik); dramatika 3 knjige (urednik Dušan Moravec); proza 17 knjig (uredniki Anton Ocvirk, Janko Kos in Dušan Voglar); kritika in polemika 2 knjigi (urednik Josip Vidmar); politični spisi 1 knjiga (urednik Dušan Voglar); korespondenca 4 knjige (urednik Jože Munda); bibliografija in indeksi 1 knjiga (urednik Jože Munda). Glavni urednik zbirke je prof. Anton Ocvirk. Prva knjiga Cankarjeve poezije je izšla že v juniju (Erotika 1899, objavljene in še neizdane pesmi ter dodatke pesmi iz razdobja 1891—1893). Za ta mesec je napovedana prva knjiga dramatike (Cankarjeva zgodnja dela: Romantične duše, Jakob Ruda, Za narodov blagor); prva knjiga Cankarjeve mladostne proze bo izšla v septembru.

Založba Mladinska knjiga v Ljubljani je ustanovilo novo slovensko knjižno zbirko Naša beseda. Nje namen je iz slovenske književnosti objaviti vse to, kar je v njej „kdaj zaživelo, živi in je nenehno vredno branja. Skratka vse tisto, čemu lahko rečemo slovenska književnost“. Naslov zbirke je vzet po znani župančičevi pesmi Naša beseda. Že v juniju so izšla dela Otona Župančiča. V oktobru bo prišlo na knjižni trg 7 knjig izbranega dela Ivana Cankarja. V letu 1968 bo objavljenih 14 ali 15 knjig. Ivan Tavčar 3 knjige, Janko Kersnik 2, Fran Levstik 1, Anton Aškerc 1, Janez Svetokriški in drugi 1 ali 2. Miran Jarc in

Slavko Grum 1, Izidor Cankar 1, Ivan Pregelj 3 in Alojzij Gradnik 1. Uredniški odbor je sestavljen takole: Predsednik Josip Vidmar, člani: vseuč. prof. dr. Franc Zdravec, prof. Franček Bohanec in prof. Janko Kos.

Pri tej založbi so izšla še naslednja slovenska dela: Upornik. Slovenska ekspresionistična enodejanka in prizori. Ob izidu te knjige je bilo zapisano, da je poglavje o ekspresionizmu v slovenski dramatikki še odprta tema v slov. literarni zgodovini. Obsega čas od nastankov groteske in simbolične duhovne drame pri Cankarju do Grumovega Dogodka v mestu Gogi in Kogoveve opere Črne maske. Glavni predstavniki: Stanek Majcen, Ivan Pregelj, Miran Jarc, Jernej Stante, Slavko Grum, Angelo Cerkenik, Alojzij Remec in Anton Leskovec. V začetku tudi Bratko Kreft in France Bevk. Najbolj značilne enodejanke ter prizore iz večdejanke je zbral Franc Zdravec.

Pot skozi noč je naslov izboru slovenske futuristične in ekspresionistične poezije. Knjigo je uredil in ji napisal spremno študijo prof. Franc Zdravec. Oprema: Branko Simčič.

Josip Jurčič: Spomini na deda in druge zgodbe. Izbor krajših Jurčičevih del. Prvi del zavzema pravilne pripovedke, sledi Kozlovska sodba v Višnji gori in Jesenska noč med slovenskimi polharji, v tretjem delu je natisnjena „Pravda med bratoma“. Zbirko je uredil Ivan Minatti; oprema Nadja Furlan, ilustracije Ive Šubic.

Franč S Finžgar: Študent naj bo in Na petelina. Ponatis znanih Finžgarjevih

vih del, ki ju vsi vedno radi bero. V zvezi z izdajo teh dveh Finžgarjevih del je omeniti, da je slovenska mladina v dveh mesecih zbrala za odkup Finžgarjeve rojstne hiše v Doslavčah pri Breznici nad dva milijona starih dinarjev.

Fran Govekar: V krvi. Naturalistični roman iz slovenske meščanske družbe, ki je izhajal v Ljubljanskem Zvonu leta 1896. V knjižni izdaji je izšel zdaj prvič z besedno opombo Frančka Bohanca, Oprema Branko Simčič.

Ivan Zorman: Na senčni strani mosta. Socialno pobarvana avtobiografska zgodba iz časov med obema svetovnima vojnama.

V prevodu so izšla tudi dela: Znani Machiavellijev roman Vlada v prevodu Nika Koširja; Zgodovina grške književnosti I. del. Epika, lirika in dramatika. Kolektivno delo Inštituta za svetovno književnost Akademije znanosti ZSSR. Delo je prevedel Janko Moder, ki je napisal tudi dodatek o starogrški epiki, liriki in dramatik pri Slovincih. Najlepše antične pripovedke Gustava Schwaba je iz nemščine prevedel Jože Dolenc. Pri Nemcih je ta knjiga doživela 60 izdaj. Corinne Jackerjev, delo: Človek, spomin in stroji je prevedel Franc Jerman. Delo je uvod v kibernetiko, t. j. novo znanost, ki se ne ukvarja samo s stroji, ampak tudi s človeškimi možgani in živčnim sistemom ter preučuje način človeškega mišljenja. Knjigo Freda Dietricha: Ladje morje — pristanke je prevedel Vladimir Naglič z namenom, da bi mladina spoznala in vzljubila morje. Janko Moder je za to založbo prevedel roman Williama Goldinga „Zvonik“. Po Gospeardu Muh je to drugi Goldingov roman v slovenščini. Opremlj ga še

Sava Sovre. Isti prevajalec je za družbo pripravil tudi prevode treh znanih dram Henrika Ibsena: Stebri družbe, Nora in Strahovi. Spremno besedo je napisala Marta Vozliš.

Irwin Shaw: Glasovi poletnega dne. Prevod Alenke Moder, oprema Sava Sovre. Avtor je znan po romanu Mladi levi, katerega nekateri smatrajo za najboljši roman II. svetovne vojne. Avtor se je je udeležil kot ameriški vojak v Evropi.

Rider Haggard: Allan Quatermain. Znani pisatelj Rudnikov kralja Salomona, ki so bili prevedeni pred leti tudi v slovenščino. Delo je prevedel France Stopar; oprema: Nikolaj Omerza.

Mladinska založba napoveduje tudi celotno izdajo Karla Mava v 30 knjigah in to v času od 1967 do 1969. leta. Vsako leto 10 knjig. Letos bo izšel Vinetou v treh knjigah. Vinetou je dečič, Zaklad v srebrnem jezeru, Old Surehand v dveh knjigah, Na reki Río de la Plata, V Kordiljerah 1. knjiga in Petrolejski kralj 1. knjiga.

Založba Obzorja v Mariboru je izdala naslednje knjige:

Jože Javoršek: Spemembe. Roman, zgodba nekdanjega slavnega, sedaj umirajočega violinista; Franci Zagričnik: V risu. Zbirka takojmenovane „avantgardistične poezije“. V koliko se bo obnesla, bodo potrdili znanosti. Je to že druga Zagričnikova pesniška zbirka; Andrej Budal: Odmevi z roba. Rob pomeni zahodno slovensko mejo. Zbirka razprav in člankov, ki se nanašajo na slovensko problematiko na tem delu slovenskega ozemlja, ki se dotika Furlanije in Italije; Boris Pahor: Nekropola. Opis nekdanjega uničevalnega taborišča Natzweiler-Struthof; David Weiss:

Nadloga podgan v Bosni

V okolici Sarajeva so se zaredile poljske podgane v tako velikem številu, da so postale prava nesreča za tamnošnje kraje. Kajti v zadnjih desetih dneh se jih je pojavilo na širokih področjih okoli štiri milijone. Podgane so požrle vse poljske pridelke. Vojska podgan se pomika naprej ter je začela že vdirati tudi v hiše. Ljudi še niso začele napadati. Oblasti so za sedaj še brez učinkovitih sredstev, da bi uničile to izredno število poljskih podgan. Načelnik oddelka za poljedelstvo pri izvršnem svetu republike Bosne in Hercegovine Vučinić sodi, da so podgane do- slej povzročile škodo za 240.000 dolarjev. Povedal je dalje, da podgane za sabo niso pustile prav ničesar, razen gole njive. Po zadnjih poročilih se podgane že vračajo nazaj v gozdove.

Po mnenju sarajevskega Inštituta za biologijo so se podgane razmnožile v tako velikem številu iz več vzrokov. Glavni so gotovo tile: obilica gozdnih sadežev, želoda in orehov za prehrano med zimo ter velike plasti snega, ki so bile pozimi zaščitne odeje, ki so v- rovale pod zemljo gnezda podgan pred mrazom. Krivi so pa tudi ljudje, ki so v zadnjih letih neusmiljeno pobijali li- sice. Te so naravne pokončevalke pod- gan.

PO ŠPORTNEM SVETU

Tekmovanje za lahkoatletski pokal Jugoslavije v Sarajevu, ki se je konča- lo 29. julija, je bilo slabo vreme, za- to rezultati niso bili več kot povprečni. Prvo mesto med moškimi je ponovno osvojila Crvena zvezda iz Beograda. Kladivar iz Celja je zasedel peto me- sto, Ljubljana osmo, Maribor 14., Tri- glav iz Kranja pa 15. Med damami je zmagala ekipa zagrebške Mladosti, Ce- ljanke pa so zasedle drugo mesto. Ju- nakinja tekmovala je nedvomno bila Celjanka Lubejeva, ki je zmagala na 80 m ovire, 200 m, 100 m in 400 m. V zadnji panogi je celo izenačila s 50,9 slovenski rekord.

V Sloveniji letos praznujejo 60 let- nico slovenskega nogometa. Pobudnik in organizator slovenskega nogometa je bil Evgen Betetto. Sprva so igrali kar z teniški ali otroškimi žogami in klub tudi ni imel imena, čeprav so pla- čevali 30 vinarjev članarine. Leta 1907 pa je prišel iz Prage nestor slovenske- ga športa Stanko Bloudek, ki je prin- esel s seboj pravo nogometno žogo in celo nogometne čevlje. Klub se je po- zivil in dobil tudi ime: Slovenski Foot- ballski klub Hermes.

V Duisburgu v Zah. Nemčiji je bil 24. julija polfinale za Evropski lahko- atletski pokal. Zmagala je Zah. Nem- čija s 105 točkami pred Madžarsko (84), Anglijo (81), Švico (58), Bolga- rijo (54) in Jugoslavijo (37). Zaradi uvrstitve na zadnjem mestu bo Jugo- slavija morala tekmovali v kvalifika- cijskih tekmah za prihodnje tekmoval- nje za evropski pokal.

BERAZATEGUI

17. septembra ob 14.30

MLADINSKA ČAJANKA

s šaljivimi točkami

Vsi lepo vabljeni!

Jugoslavija je dosegla dve drugi mesti (Celjan Zuntar v teku na 10.000 metrov s 29,46,0 ter Todosičević v sko- ku v višino z 205), eno tretje (Jocović, krogla 18,15), eno četrto (Rak, daljina 749), pet petih mest in 10 zadnjih. Po- sebno smolo je imel v skoku s palico Arapović, ki sicer dosega višino 440, pa ni preskočil začetne višine.

V Stockholmu pa je bilo istočasno

tekmovalje druge grupe polfinalistov. Prvo mesto je osvojila SZ pred Vzhod- no Nemčijo, Švedsko, Norveško, Finsko in Belgijo.

Vestnik SFZ

V soboto, 5. avgusta sta se pričela turnirja v namiznem tenisu in šahu. Pri turnirju sodelujejo samo štirje od- sek. Dosedanji rezultati so sledeči:

Namizni tenis: Ramos Mejía 3, Slo- venska vas 2. — Šah: Ramos Mejía 1,5 Slovenska vas 2,5.

V soboto, 19. avgusta, je dobilo mo- štv iz Slovenske vasi točke, ker se ni predstavil San Justo tako v namiznem tenisu kakor v šahu.

Prihodnja tekma bo v San Justu v soboto, 26. avgusta. Gostovalo bo mo- štv iz Morona. Prihodnjo nedeljo se bo nadaljeval turnir v nogometu v Sloven- ski vasi s sledečimi igrami: 8.30 Morón — San Martín; 10.30: Slovenska vas — Ramos Mejía.

V nedeljo, 3. sep. bo v Lanusu lahko- atletski dan za športne dneve. Tekmova- li bodo fantje in dekleta s sledečim pro- gramom:

9 skok v daljavo SFZ
9.30 skok v daljavo SDO
10 serije 400 m SFZ
10.20 skok v višino SDO
10.50 skok v višino SFZ
11.20 serije 80 m SDO
11.40 serije 100 m SFZ
12 serije 300 m SDO
12.20 serije 1500 m SFZ; kosilo
14.30 met krogle SFZ
15 met diska SFZ
15.30 final 400 m SFZ
16 final 300 m SDO
16.30 final 100 m SFZ
17 final 80 m SDO
17.15 tek 3000 m SFZ.

Prosimo vse športnike, da bi bili točni. Program bo točno po tem redu in času.

SDO in SFZ Slovenska vas vabita na XV. mladinski dan, ki bo 24. sep- tembra s celodnevni programom.

Slovenski srednješolski tečaj
ravnatelja Marka Bajuka

26. avgusta ob 19.30 bo v Slovenski hiši 3. sestanek staršev naših dijakov. Osrednja točka tega večera bo preda- vanje g. Franca Sodje CM pod naslo- vom „Vloga staršev ob problemu spol- ne vzgoje doraščajoče mladine“ — te- ma, ki je zaradi dobe in okolja, v ka- terem živimo, zelo aktualna. Sledil bo razgovor.

Dijakom pa pripravljamo istočasno cocktail party, po predhodnem resnem programu.

Lepo naprošamo za prostovoljne prispevke in drobno pecivo.

Starše vljudo prosimo, ako bi di- jaki mesečni prispevek (150 pesov) pri- našali vsako prvo soboto v mesecu, ko imajo pouk. Hvala lepa v naprej.

Prireditev ob stoletnici ustanovitve Slovenskega gledališča, ki je bila na- povedana za 29. julij in je bila zaradi krstne predstave „Martina Krpana“ od- povedana — se bo vršila dne 23. sep- tembra ob 19.30 v Slovenski hiši. Sode- lovali bodo gg. prof. Geržinič, Nikolaj Jeločnik in ing. arh. Eiletz.

OBVESTILA

Sobota, 26. avgusta:

V Slovenski hiši ob 19.30 tretji se- stanek staršev srednješolskih dijakov.

V Slovenski hiši bo ob 19 sestanek članov SKAD-a. Na sporedu predava- nje g. Marka Kremžarja o pogledu na Slovenijo v svetu in njeni organizaciji.

Na Pristavi v Castelarju kolone

V prostorih Slovenske hranilnice v Ramos Mejiji ob 20 predavanje dr. A. Šimenca: Razvoj in perspektive južno- ameriškega svetovnega trga.

Na pristavi v Castelarju ob 17 se- stanek krožka SDO.

Nedelja, 27. avgusta:

V Našem domu velika družabna pri- reditev ob 17.

Na Pristavi v Castelarju kolone

Sreda, 30. avgusta:

V Slovenski hiši ob 19 seja učitelj- skega šolskega odseka ZS.

Sobota, 2. septembra:

V Slovenski hiši ob 19 VIII. kulturni večer SKA.

Nedelja, 3. septembra:

V Slovenski hiši ob 16 Slomškova proslava. Najprej sv. maša, nato otro- ska igra „Palčki“. Režija nadz. Albin Petelin, scena Jože Korošec.

Nedelja, 10. septembra:

Romanje Družabne pravde v Bou- logne sur Mer. Začetek ob 11.

Nedelja, 17. septembra:

V Berazateguiju ob 14.30 mladinska čajanka s šaljivimi točkami.

Nedelja, 1. oktobra:

V Slovenskem domu v San Martinu peta velika tombola.

Nedelja, 15. oktobra:

Proslava obletnice Slomškovega do- ma zaradi smrti g. Janeza Kalana pre- ložena na ta dan.

CERKVENI OGLASNIK

V nedeljo, 27. avgusta bo ob oblet- nici tragične smrti Roberta Petricka v Slovenski kapeli ob 9.30 sv. maša za pokoj njegove duše; v nedeljo, 3. sep- tembra ob isti uri bo pa v Slovenski ka- peli sv. maša za gen. Leona Rupnika po naročilu DSPB-Vestnika.

Razvoj in perspektive južnoameriškega svetovnega trga

Predava dr. Anton Šimenc

v soboto, 26. avgusta, ob 20

SLOVENSKA HRANILNICA

z. z. o. z.

Bartolomé Mitre 97, Ramos Mejía

Dr. Jože Bajlec

contador público nacional

BILANCE — DAVKI

KNJIGOVODSTVO

CONTROLLERS

Lavalle 710, piso 5 of. C

Capital

T. E. 32-9669, 32-1848

Dr. FRANC KNAVS

ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20

Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Francia 952

T. E. 735 ali 516

V petek in soboto od 9—13

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl
Cascante

Escribano Público

Pta. baja, of. 2

Cangallo 1642 Buenos Aires

T. E. 35-8927

PRISPEVAJTE V TISKOVNI SKLAD SVOB. SLOVENIJE!

Jubilejno žrebanje Svobodne Slovenije

Darujte za tiskovni sklad Svobodne Slovenije. S tem se boste udeležili jubilejnega žrebanja Svobodne Slovenije, ki bo zadnji teden v okto- bru po argentinski državni loteriji.

Glavni dobitek

NAJNOVEJŠI TELEVIZIJSKI APARAT

Opozorite tudi svoje prijatelje in znance na to izredno priliko. Kolikor- krat 300 pesov boste plačali za tiskovni sklad, tolikokrat večja je možnost, da boste tudi dobili najnovejši televizijski aparat.

MIGREMO VSI NA
TOMBOLO
SAN MARTÍN

MICKA — ANČKA — TOMAŽ — STANKA — LOJZE — BARBKA

NEDELJA, 27. AVGUSTA

VELIKA DRUŽABNA PRIREDITEV

Z LEPIM OKOLJEM IN VMESNIMI TOČKAMI VAS
BODO POSTAVILI V VAŠO PREŽIVELO MLADOST
ZA DRUŽABNI DEL POSKRBI ORKESTER PLANIKA

ZAČETEK OB 17

H. IRIGOYEN — SAN JUSTO

MIRKO — TONČKA — ŠTEFAN — JANEZ ITD. — PRIDITE

Janez Jalen

Trop brez zvoncev

Povest

Jerco je minila plahost: „Ne, go- spod župnik. Peter mi ni rekel žale besedice. Tudi drugi nihče ne. Že go- vore. Pa nič takega.“

Župniku se je prav zdelo, da Jerca brani Petra. Spremenil je glas in vpra- šal: „Počemu ti pa bo potem potrdi- lo, če ne misliš z njim mašiti obreklji- vih ust?“

„V Ljubljano pojdem.“ Jerca je po- vesila pogled.

„V Ljubljano? Služit?“ se je začu- dil gospod.

„Ne, usmiljenka hočem postati.“ Jerca je komaj slšno povedala svojo namero. Župnik Zarnik se je začudil, kakor davno ne: „Kaj, ti, nuna? Bo- hinjska planšarica pa nuna. Naka? Kar verjeti ni mogel. Pa mu je Jerca po- kazala pisma, s katerimi se je bila do- govorila, da jo sestre sprejmejo.“

„Hm, hm,“ je pomajal župnik z gla- vo in velel Jerci sesti. Prišel se je z njo razgovarjati. Ni ji branil. More- biti jo pa Bog res kliče, ko se jima s Petrom vselej tako čudno razdere. Opo- zoril jo je pa na težave, ki jo čakajo. Jerca je bila voljna vsemu se odpove- dati in prevzeti vse križe nase.

„Pravi!“ je potrdil župnik Zarnik. Ko pa je ostrčil Jerci priporočilno pismo, ji je ostro zabical, naj nikomur ne

pravi, kam odhaja. Še doma ne. Da gre služiti, naj reče, ker morebiti le ne bo obstala. Pa se ji ni treba nakopati pri- tikljaja nuna, katerega bi ji prav go- tovo vzdeli, če se vrne. Župnik Zarnik je segel Jerci v roko in ji voščil ve- liko sreče in božjega blagoslova. Pa da naj se včasih tudi njega spomni v molitvah, se je priporočil.

Jerca je zavila proti Studoru po stezi ob vodi. Župnik pa jo je skozi okno poklical nazaj: „Lej, kako se nič ne domislim,“ se je kakor opravičil in dal Jerci nekaj denarja za na dolgo pot, za pirhe pa dve lepi pomaranči. Naročil je tudi, naj se njen oče Boštjan čimprej oglasi v župnišču.

Župnik Zarnik ni več odprl brevirja. Prišel je hoditi po pisarni gor in dol in razmišljal o Petru in Jerci in o Špel- ci in o božji volji in o Boštjanu Tkalcu, ki mu jih ne bo premalo povedal. Njegove misli je pretrgal nadgledar Vencelj Hrubečka. Prišel je voščiti praznike, čeprav zakasnelo, se je opravičil. „Preklicani Pemci!“ se je navidez razhudil gospod župnik. „Le kaj se vtiščaš v življenje moji skrbi izročeni ljudi!“

Vencelj je bil v zadregi. Nič kaj prav se ni vedel zagovarjati. Šele pri velikonočnem blagoslovu in pri vinu se

je razpletel nepriljen pogovor. Ko sta že vstala od mize, je šele župnik za- upal gozdarju kam odhaja. Tkalcova Jerca. Vencelj se je čudil, župnika je pa skrbelo, da dekleta v vsem Bohinju noben fant več ne bo maral, če ne obstane in se vrne.

„Jo vzamem pa jaz, če me bo ma- rala,“ je zamajal Vencelj. In sta se oba glasno zasmejala in razšla. Žup- nik nazaj v pisarno, Hrubečka pa v krčmo kjer se je nadejal, da dobi Hri- barjevega Petra ali vsaj poizve, kje bi utegnil biti.

Peter se je po litanijah v krčmi ko- maj oglašil. Potem ga je pa kar zmanj- kalo in nikomur ni povedal, kam gre. Še stricu Tomažu ne. Odšel je po ste- zi za vrtovi proti Grmu. Resa mu je pritekel naproti. Zavoljo Grmovih, ki so se gledi na sončni klopi, ga je o- štel, zakaj se potepa in dela tujim lju- dem nadlego. Hitro se je zanj zavze- la špelca. Peter je moral umolkati.

Grdo bi bilo, če bi Petra mama ne vabila v hišo in mu ne postregla. So bili že toliko znani. Sicer je pa hitro na hčerinih in Petrovih očeh spoznala, da bi se obema zamerila, če bi tega ne storila. Oče je bil pa kaj redkobe- seden. Po mu je žena naskrivaj pri- šepnila, da ne gre zares in da to ni posebnega ni.

Peter se je postrežbe zavoljo lepše- ga branil in se delal, kakor da se mu mudi. V resnici bi pa najrajši ostal pozno v noč. Pa je vedel, kaj se spo- dobi, in se ni zadržal dolgo.

Peter je vstal: „Ja, špelca. Kaj bo pa s pirhi?“

„Misliš, da bi jaz tebi pirhe dala?“

je hotela biti moška špelca.

„Če mi jih odrečeš, te očrnim pro- fesorju Novaku, da te nikoli več ne pogleda.“

„Novaku se pa ne maram zameriti. Na jih!“

Peter je dobil troje pirhov. Belega, modrega in rdečega. Vesel jih je bolj kakor treh cekinov.

Ne bilo bi lepo, če bi se Peter še obotavljal. Zahvalil se je za pirhe in za postrežbo, poklical Reso in odšel za vrtovi, kakor je bil prišel. Špelca je gledala za njim. Grm je pa nato tiho rekel ženi: „Če ne bo kaj prav, meni ni nič mar. Ti glej!“

„Saj nič ni,“ mu je odgovorila žena.

„Nič in vse,“ je pribil mož.

„Pa četudi?“

Hribarjevemu Petru ni kazalo vo- diti Reso s seboj po gostilnah. Kakor mu je bilo odročno, ga je moral naj- prej peljati domov. Podvizal se je za- to čez polje in ni opazil Tkalcove Jer- ce prej, dokler nista bila tako blizu skupaj, da se ji ni mogel več ogniti.

Prva je spregovorila Jerca: „Peter! Niš se me ne ogiblji. Res je bilo težko, pa sedaj je vse dobro. Prav vesela sem, da še enkrat morem govoriti na samem s teboj, preden odidem.“

„Kam odhajaš?“

„Boš že zvedel.“

„Saj, Jerca...“ Petru je beseda za- stala.

„Nič mi ne očitaj in name nikar ne bodi hud. Je prav tako. Nisva bila drug drugemu namenjena.“

„Saj, če bi vaš ata...“

„Tudi z njim se skušaj spraviti.“

Jerci je šlo na jok.

„Jerca!“ Peter ni vedel reči nobene druge besede.

„Da, Včasih se morajo otroci brid- ko pokoriti za grehe svojih staršev. Bo- žja volja.“

„Jerca!“

„Ti si pa popolnoma prost. Vzemi katero koli hočeš. Na, za pirhe.“ Jerca je naglo potisnila grede, ko je podaja- la Petru desnico, z levo eno izmed po- maranč v žep Petrovega suknjica.

„Zbogom, Peter!“

Preden se je Peter ovedel, je bila Tkalcova Jerca že onkraj mostiča čez Ribnico.

„Srečno, Jerca!“

Še enkrat se je ozrla in mu poma- hala z roko v slovo. Tudi on njej. Obe- ma je bilo težko.

Jerca je hitela navkreber proti do- mu. Peter je prav počasi šel proti Fu- žini. S povešenim repom je stopal tik za njim Resa.

Drugi ptiči so utihnili. Le kosi so žvižgali v vrhovih smrek, čeprav je sonce zašlo.

Hribarjevemu Petru se ta večer ni- kamor ni več ljubilo. Ležal je na poste- lji v svoji novi hiši. Pa ni spal. Po- slušal je fante, ki so prepevali zdaj bliže zdaj dlje.

(Nadaljevanje prihodnj)